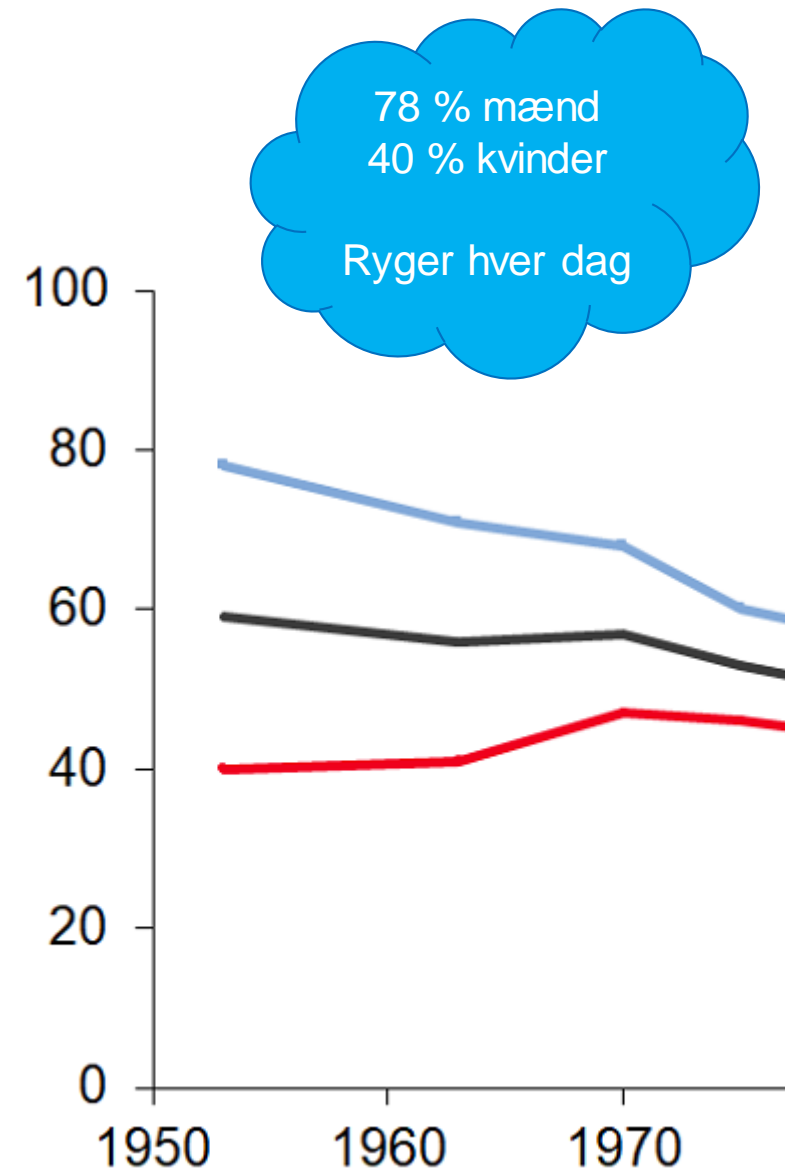
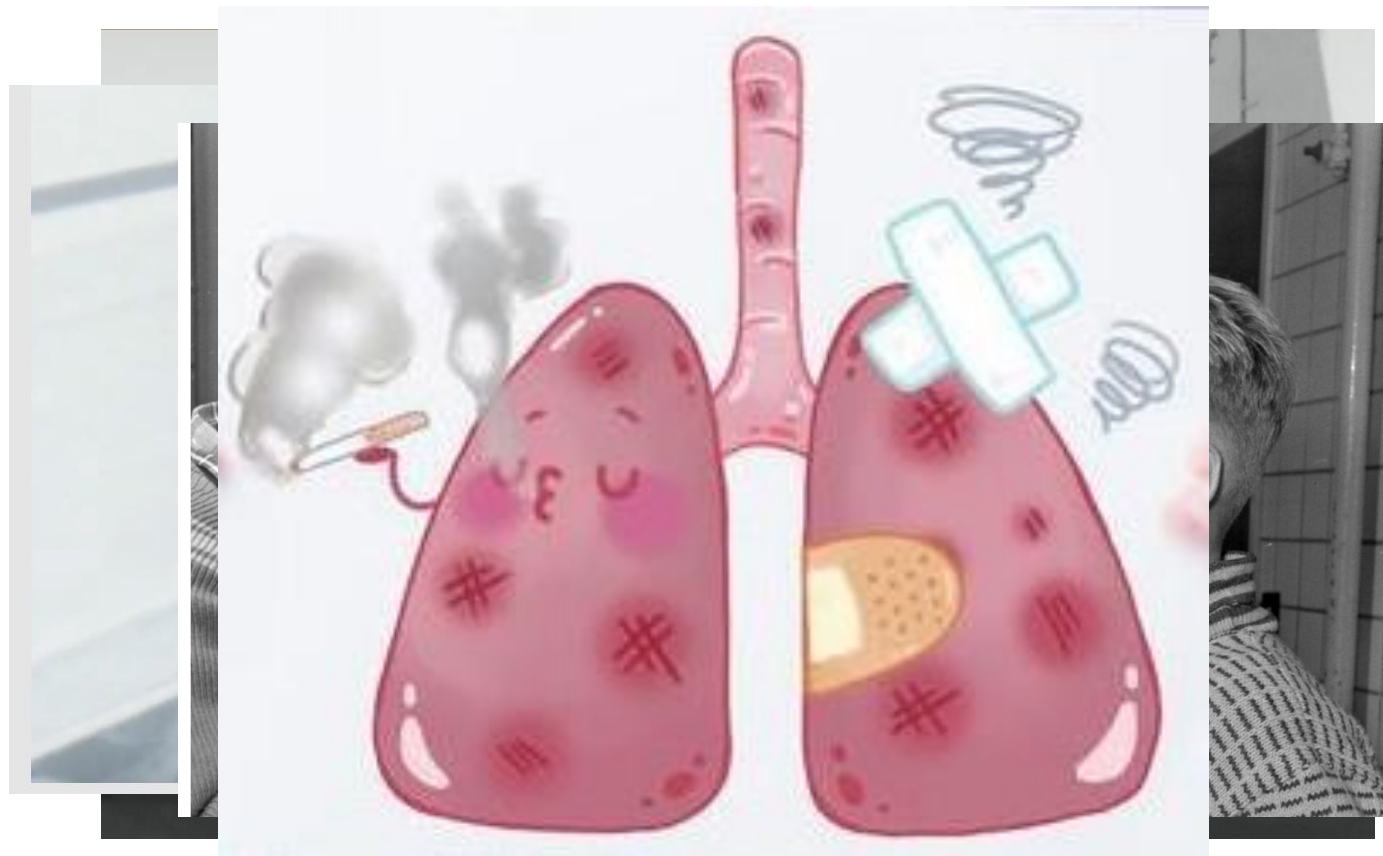


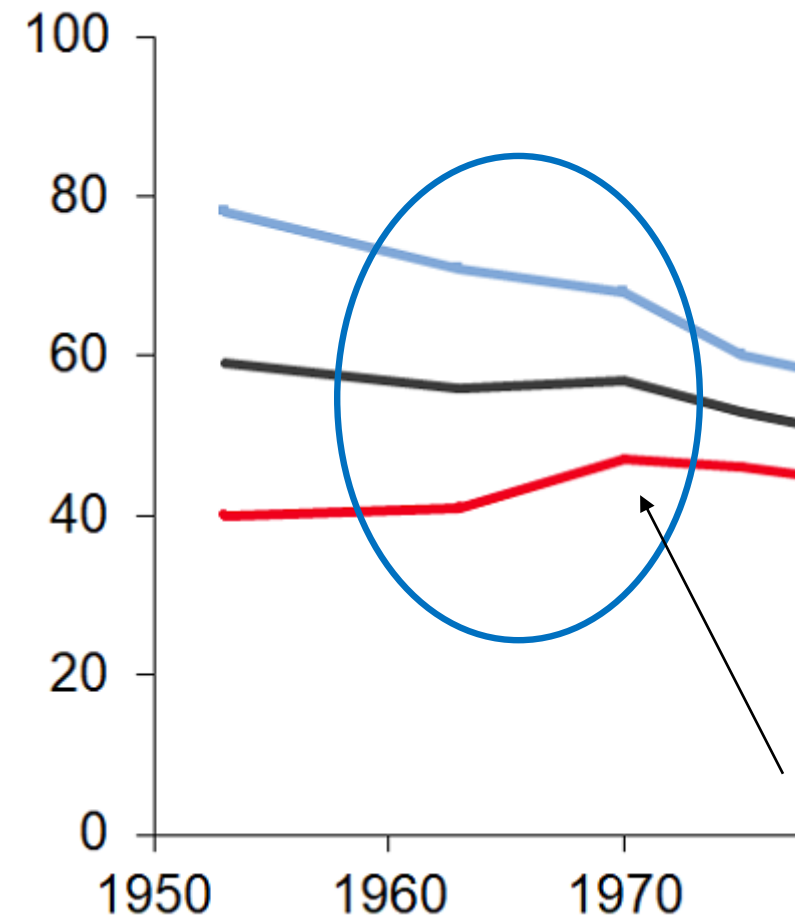
De seneste årtiers strukturelle ændringer på tobaksområdet

Seniorforsker, ph.d., Lotus Sofie Bast, Statens Institut for Folkesundhed,
Syddansk Universitet

1950'erne



1960 - 1970'erne



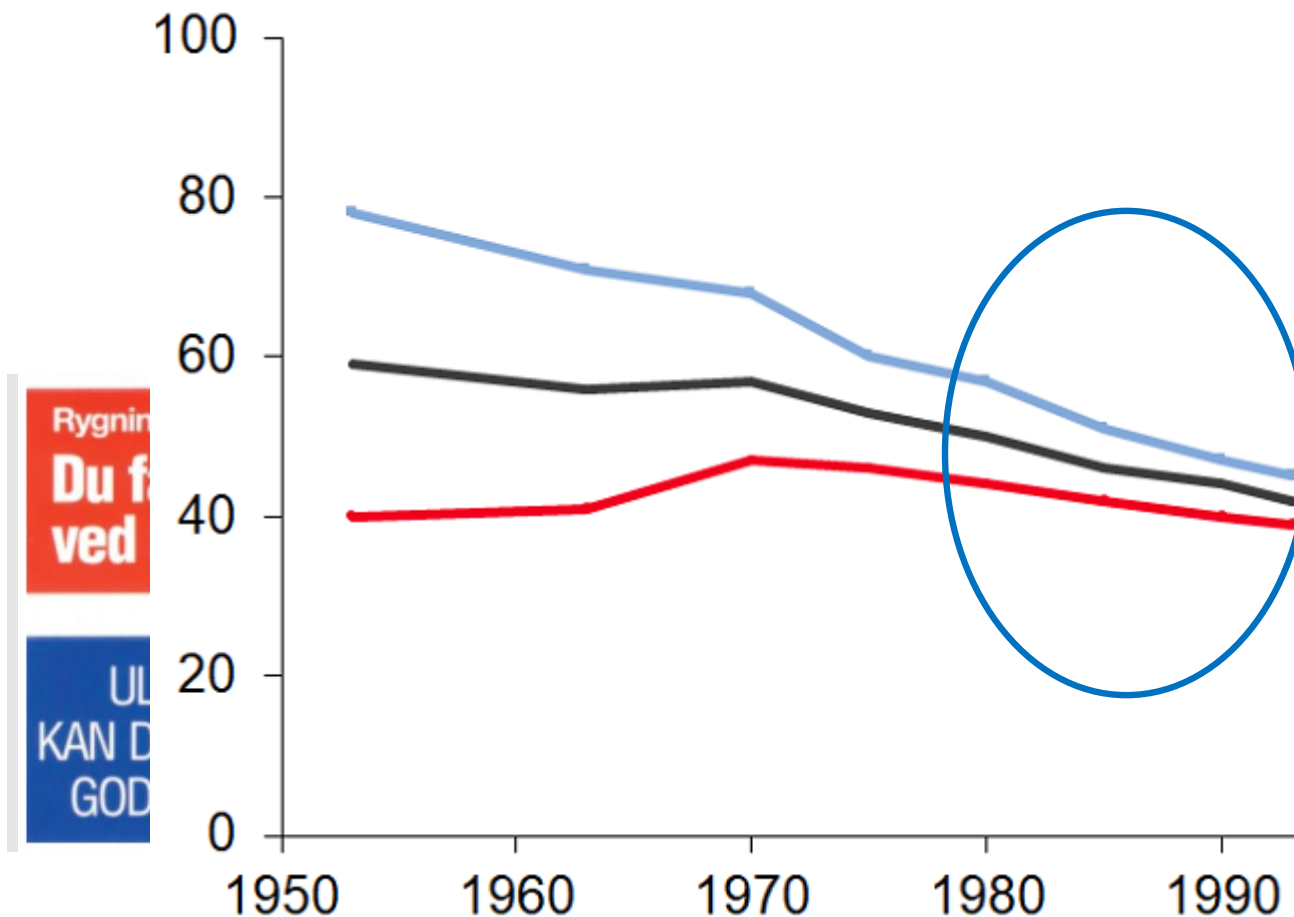
1980 - 1990'erne – 1995: Danmarks første rygelov

1980'erne: Øget fokus på rygning som samfundsproblem

Anti-rygekampagner

Lille advarsel på cigaretpakkerne (1986)
"Rygning er sundhedsskadeligt"

1995: Første lov om tobak –
Begrænser rygning i offentlige lokaler og transportmidler



2000 →

2001: Blev det forbudt at reklamere for tobak

Forbudt for skoleelever at ryge på skolernes område.

Lærere ikke omfattet, dog kun tilladt for dem at ryge steder, hvor de ikke udsatte andre for ufrivillig passiv rygning.

2004: Forbudt for unge under 16 år at købe tobak.

Blev hævet til 18 år i 2008.



2. 2004 - Aldersbegrænsning

Ni år efter den første rygelov er indført, kommer der en aldersbegrænsning på, hvornår man må købe cigaretter. I første omgang skal man minimum være 16 år for at købe tobaksprodukter. I 2008 sættes aldersgrænsen op. Nu skal man være 18 år, før man kan købe tobak i landets supermarkeder og kiosker.

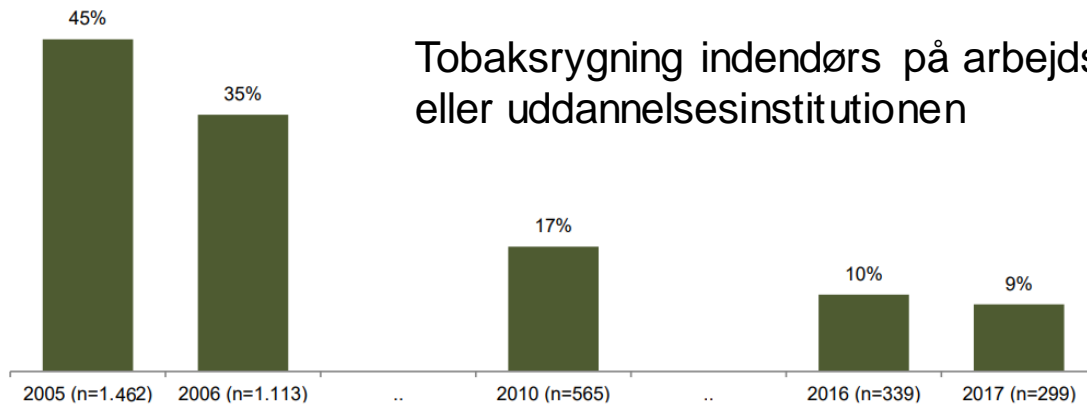
2007: Lov om røgfri miljøer

- Loven om røgfri miljøer trådte i kraft 15. august 2007.
- Formålet med loven er at udbrede røgfri miljøer med henblik på at forebygge sundhedsskadelige effekter af passiv rygning og forebygge, at nogen ufrivilligt kan udsættes for passiv rygning.
- Loven finder anvendelse på 1) arbejdspladser, herunder offshoreanlæg, 2) institutioner og skoler for børn og unge, 3) øvrige uddannelsesinstitutioner, 4) indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang, 5) kollektive transportmidler og taxaer samt 6) serveringssteder.
- Loven indeholder en række undtagelsesbestemmelser, hvor rygning kan tillades, bl.a. på små værtshuse og udskænkningssteder under 40 m².

Passiv rygning – tobaksforurenede luft

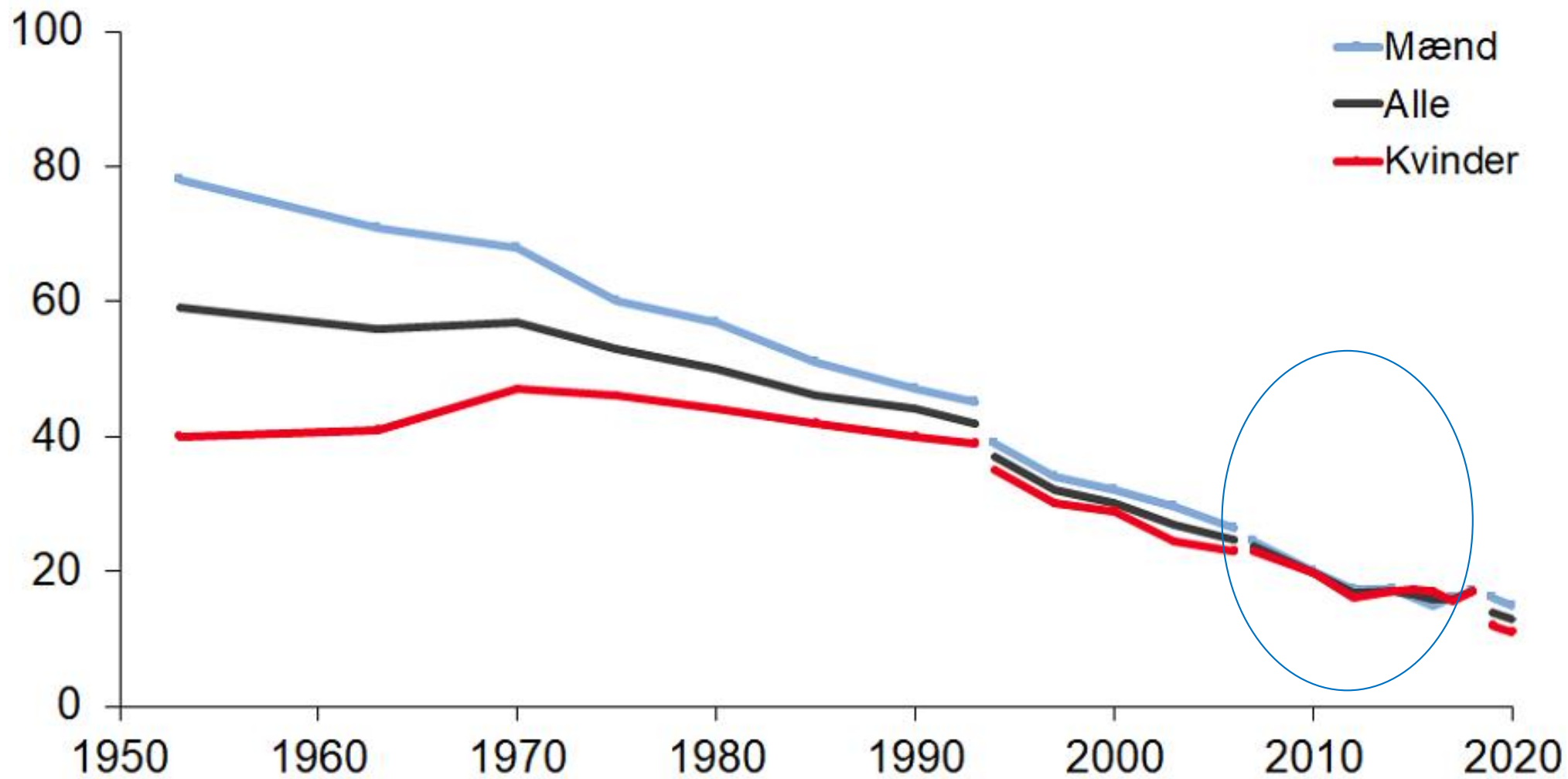
→ I de senere år er man gået fra at tale om passiv rygning til at tale om tobaksforurenede luft.

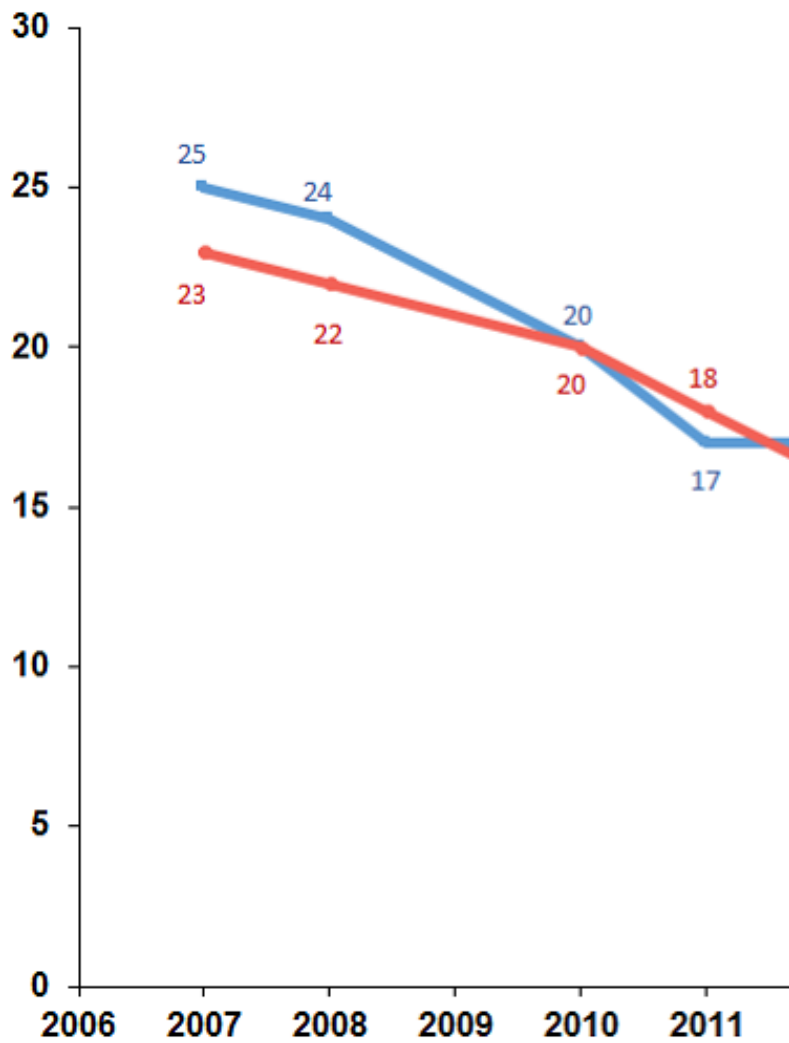
→ Stofferne efter tidligere rygning i lokalet – og stoffer, som er dannet af røgen fra cigaretter – kan optages gennem huden, gennem lungerne eller gennem fordøjelsen, hvis ting fra rummet tages i munden. Bl.a. derfor er børn særligt udsatte for tobaksforurening.



15 % af danskerne siger at der ryges (dagligt eller lejlighedsvist indendørs i hjemmet)

8 % af hjem med børn





I 2010:
20 % mænd
20 % kvinder

Ryger hver dag

2010 →

Stramning af Lov om røgfri miljøer i 2012:

Ikke længere lovligt at ryge på enkeltmandskontorer, i og udenfor opholdssteder, børneinstitutioner og uddannelsesinstitutioner, hvor der opholder sig børn og unge under 18 år.

Andre tiltag

Fx DSB indfører i 2014 forbud mod rygning på banegårde og perroner både indenfor og udenfor.

Der kommer nye



Udvikling – Daglig rygere

30

På trods af generation

3. mar. 2017, 22:29 | f t e

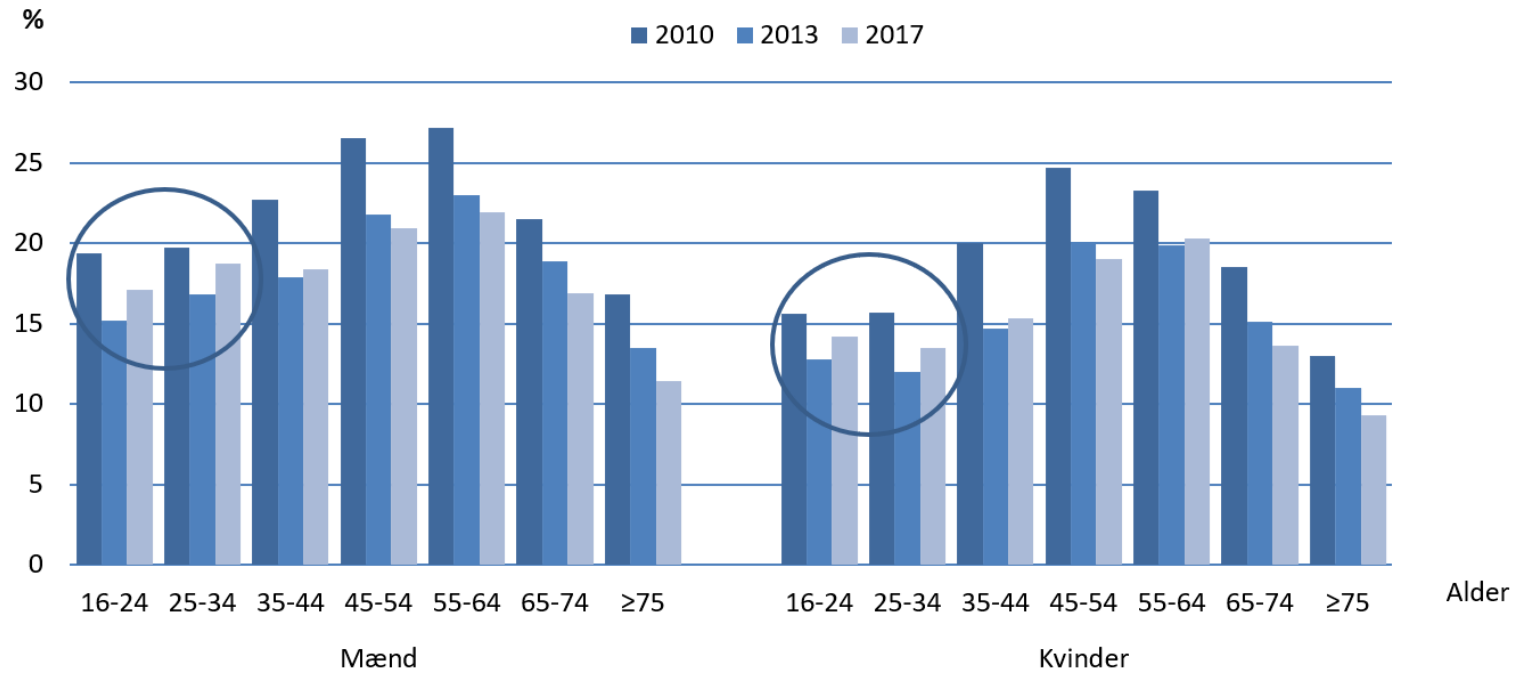


Foto: Sophia Juliane Lydolph / S

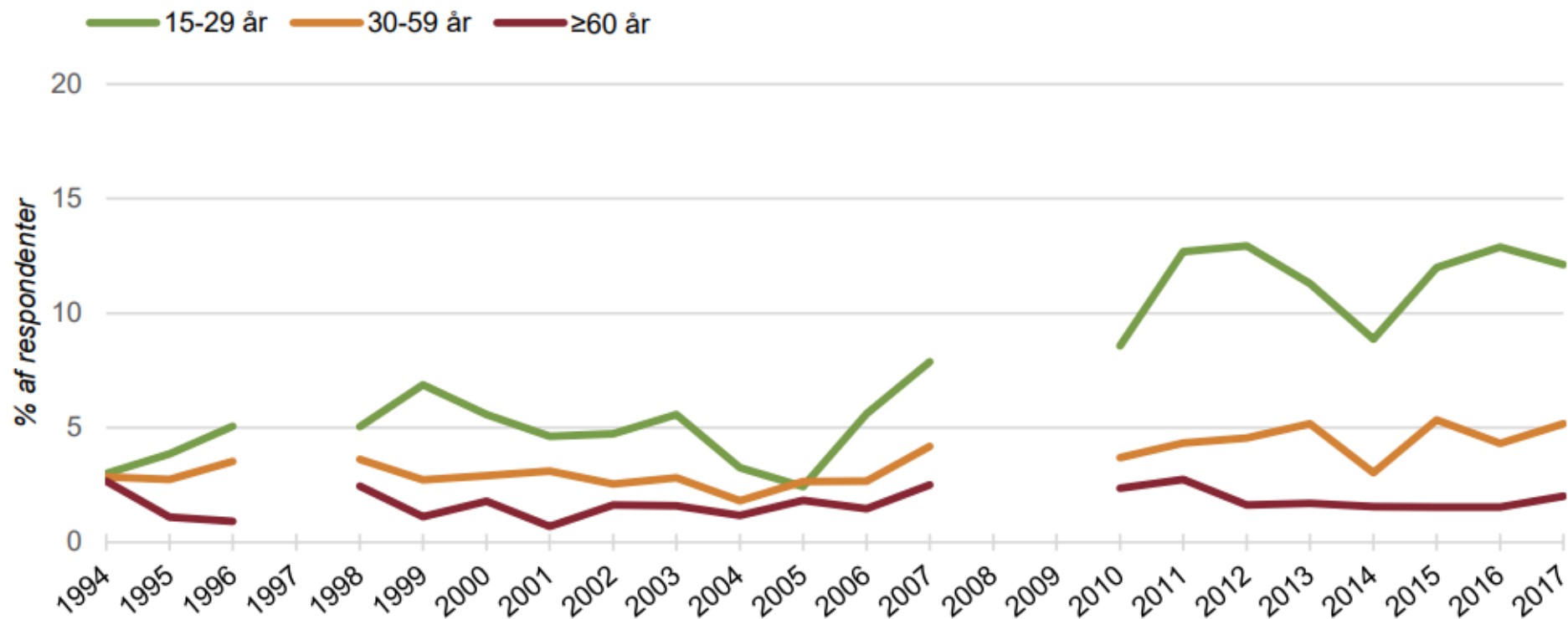
af Redaktionen emfa

Ny undersøgelse af i skræmmende udvikl Bekæmpelse.

2010: 20,9 %	2013:17,0 %	2017:16,9 %
--------------	-------------	-------------



Figur 4.2.3: Lejlighedsvisе rygere, 1994-2017, fordelt på aldersgrupper
Data er ikke tilgængeligt for år 1997, 2008 og 2009



2020 →

Handleplan skal stoppe børn og unges rygning



Slut med at e-cigaretter m.v. smager af jordbær, chokolade eller kirsebær



Tobak m.v. væk fra disken



Krav om neutralt udseende



Sundhedsadvarsler m.v. på alle nikotinprodukter



Øget alderskontrol og straf



Røgfri matrikel og røgfri skoletid



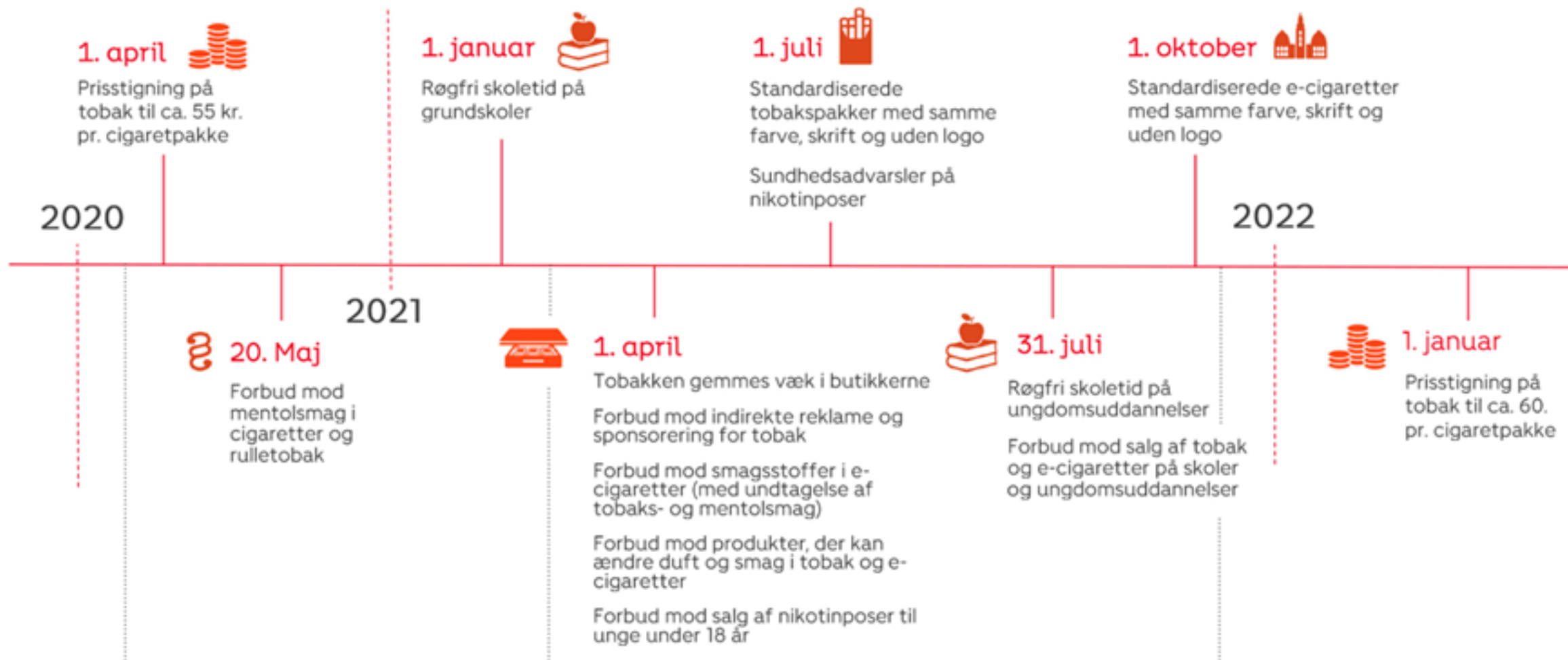
Forbud mod indirekte reklame og sponsoring i butikker og på nettet



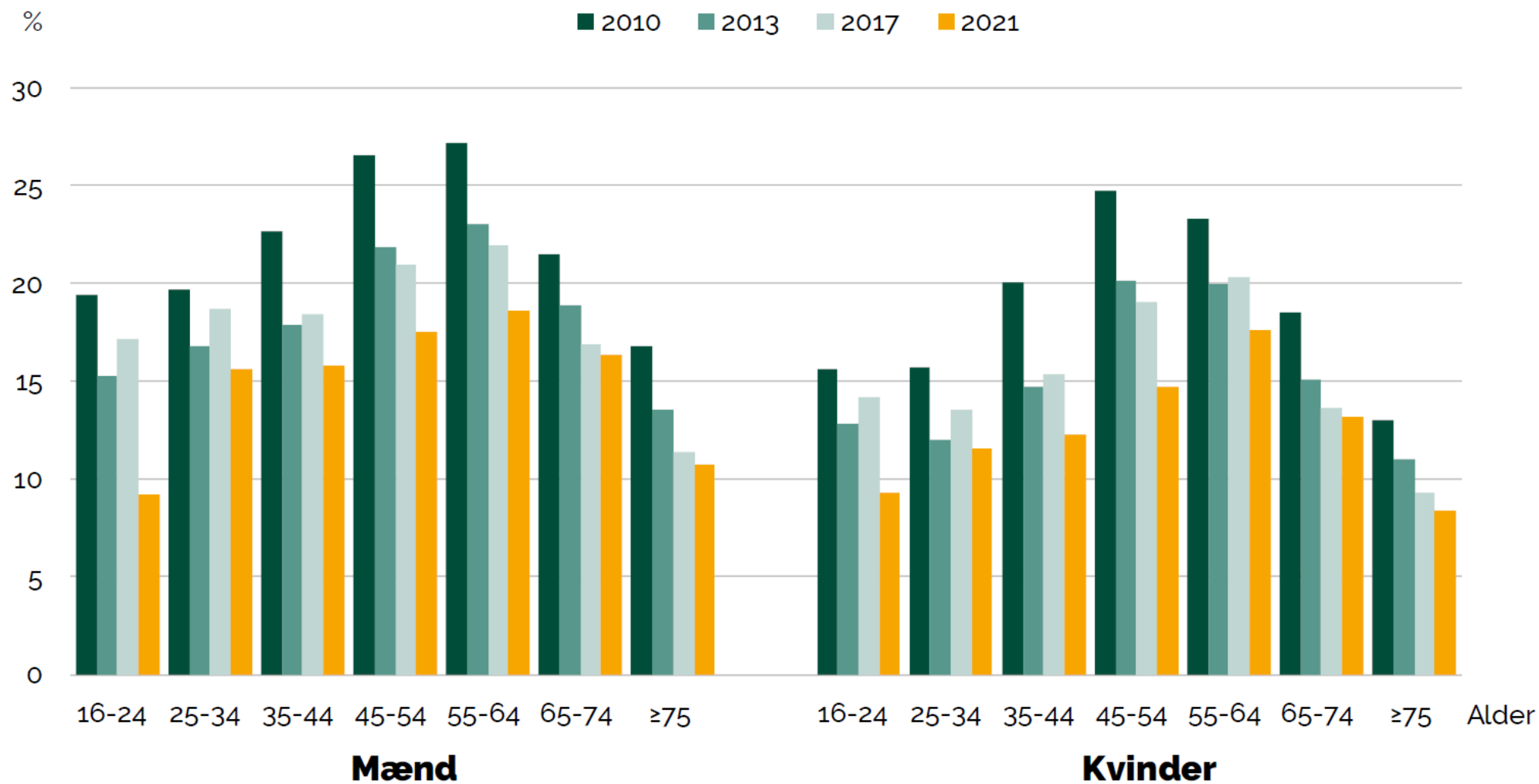
Strammere regler for vandpiber



Lettere adgang til rygestopmedicin



Daglig rygning 2010-2021





31 %

af 15-29-årige anvender mindst ét tobaks- eller nikotinprodukt.
Det er en stigning på næsten 15 procent på halvandet år.

Kilde: SRØG - En undersøgelse af tobak, adfærd og regler. Statens Institut for Folkesundhed 2022.



Fra rygning i klasselokalet til en nikotinfri generation: Sådan har tobakudviklingen været i Danmark

Regeringen foreslår store ændringer på rygeområder af eksperter. Her er nogle nedslag i rygningens - og udvikling i Danmark.



Initiativ Nikotinfri Generation 2010+

Regeringen vil have en Nikotinfri Generation 2010+

Rygning er sundhedsskadeligt og kræftfremkaldende. Hvert år dør omkring 13.600 mennesker som følge af rygning. Alt for mange unge starter fortsat med at ryge. Knap hver tredje af de 15-29 årige anvender i dag mindst ét tobaks- eller nikotinprodukt. Der er behov for en helt ny og mere radikal tilgang. Vi skal være ambitiøse, når det gælder vores børn og unges sundhed.

Derfor vil regeringen have som mål, at ingen født i og efter 2010 skal starte med at ryge eller bruge andre nikotinprodukter.

Vi står som samfund over for en stor opgave. Vi skal i fællesskab sikre, at ingen børn begynder at ryge eller bruge andre nikotinprodukter. Regeringen har en klar vision om en 100 procent nikotinfri

fremtid. Det kan indebære, at der må tages markante midler i brug og om nødvendigt forbyde salg til 2010+ generationen ved at øge aldersgrænsen gradvist. Vejen dertil vil regeringen drøfte med Folketingets partier, EU og andre relevante parter. Målet er klart: Børn født i 2010 og efter skal ikke starte med at ryge eller bruge andre nikotinprodukter.

Nikotinfri generationer fra 2010+ vil være en historisk milepæl i forhold til at forebygge sygdom og død og skabe flere sunde leveår. Skal vi lykkes, skal vi starte nu. Vi skal forberede rammerne – også i forhold til kontrol, grænsehandel osv. Og vi vil bygge videre på den nationale handleplan mod børn og unge rygning med yderligere initiativer. Blandt andet ønsker regeringen en styrket håndhævelse af reglerne på området og sanktioner, hvis de ikke overholdes.

Tak for ordet

